

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 20 lutego 2020 r.

Poz. 929

UCHWAŁA NR V.49.K.2020 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W SZCZECINIE

z dnia 5 lutego 2020 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Nr XIII/94/2019 Rady Gminy Brojce z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

§ 1. Stwierdza się nieważność uchwały Nr XIII/94/2019 Rady Gminy Brojce z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych w zakresie:

- a) § 3 wraz z wymienionym w nim załącznikiem nr 2 do uchwały,
- b) części B załącznika nr 1 do uchwały w zakresie wyrażenia: „uzasadnienie złożenia deklaracji:” i następującego po nim wyliczenia.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XIII/94/2019 Rady Gminy Brojce z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych – została przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 9 stycznia 2020 r. i objęta postępowaniem nadzorczym na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zgodnie z którym właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy Ordynacja podatkowa.

We wstępnej ocenie Kolegium Izby przedmiotowa uchwała budziła wątpliwości co do zgodności z prawem, w szczególności z przepisami ustaw z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900) oraz z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010).

W związku z powyższym, wszczęto postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały w całości lub w części, a o wszczętym postępowaniu powiadomiono Przewodniczącego Rady Gminy Brojce pismem z dnia 21 stycznia 2020 r. (znak: K.0010.61.MB.2020). W treści pisma wskazano, że w posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 5 lutego 2020 r. ma prawo uczestniczyć upoważniony przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, a do czasu zakończenia wszczętego postępowania przysługuje prawo wnoszenia wyjaśnień.

Kolegium Izby ostatecznie zbadało wymienioną uchwałę na posiedzeniu w dniu 5 lutego 2020 r. Jednostka nie skorzystała z prawa uczestniczenia w posiedzeniu Kolegium oraz prawa złożenia wyjaśnień.

Kolegium Izby zważyło, co następuje.

Uchwała XIII/94/2019 Rady Gminy Brojce z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w sposób istotny narusza prawo, co implikuje stwierdzenie nieważności wskazanych części tej uchwały.

W ustalonym wzorze deklaracji, stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały, w jej części B (obowiązek złożenia deklaracji) organ zobowiązał podmioty składające deklaracje do realizacji tej czynności z jednoczesnym wskazywaniem uzasadnienia dla tej czynności zarówno w przypadku zmiany danych w nich zawartych, jak również w sytuacji korygowania poprzednio złożonych formularzy w zakresie obejmującym następującą treść:

„Uzasadnienie złożenia deklaracji:

Zamieszkanie nowonarodzonego dziecka:

Przyjazd - zamieszkanie mieszkańca z innej gminy:

Przyjazd mieszkańca z zagranicy:

Zgon osoby zamieszkującej na nieruchomości:

Wyjazd mieszkańca do innej gminy:

Inny /podać jaki/”,

Natomiast w § 3 badanej uchwały organ stanowiący określił wykaz dokumentów potwierdzających dane zawarte w deklaracji w postaci oświadczenia stanowiącego załącznik nr 2 do uchwały, składanego przez właściciela nieruchomości, w którym zobowiązano składającego deklarację do wskazania osób zameldowanych na nieruchomości (z podaniem ich danych osobowych oraz numeru PESEL), a faktycznie zamieszkujących pod innym adresem (z jednoczesnym jego wskazaniem).

W ocenie Kolegium Izby ww. zapisy załączników do badanej uchwały są niezgodne z powszechnie obowiązującymi regulacjami stanowiącymi art. 6n ww. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz art. 81 Ordynacji podatkowej.

Kolegium wskazuje, że zgodnie z art. 6q ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - w sprawach dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi stosuje się przepisy ustawy Ordynacja podatkowa, która w art. 81 nie zawiera od dnia 1 stycznia 2016 r. obowiązku dołączania do składanej korekty pisemnego uzasadnienia co do przyczyn jej składania. Wskazana regulacja znajduje bezpośrednie zastosowanie na gruncie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i odnosi się do aktów prawa miejscowego, w których organy stanowiące określają wzory deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Należy wskazać, że brak jest podstaw do przyjmowania stanowiska, według którego stosowanie art. 81 ustawy Ordynacja podatkowa na gruncie cyt. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jest ograniczane przez zawarte w niej upoważnienie organu stanowiącego do określania wzoru obowiązującej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami i tym samym do żądania w niej podania takich informacji jakie organ uzna za potrzebne.

Ustawodawca przewidział w art. 6n cyt. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, że organ stanowiący określając wzór przedmiotowej deklaracji ma zapewnić możliwość prawidłowego obliczenia w niej należnej opłaty i tym samym może domagać się nie tylko danych służących temu celowi lecz również - w przypadku braku zapłaty - takich danych, które będą niezbędne do wystawienia tytułu wykonawczego na podstawie złożonej deklaracji.

W ocenie Kolegium pisemne wyjaśnienie (uzasadnienie) powodów, dla których składana jest deklaracja (po zmianie danych poprzednio zadeklarowanych) lub jej korekta nie stanowi tego rodzaju informacji, a tym samym żądanie ich podania wykracza poza ramy kompetencji przyznaných organowi stanowiącemu mocą art. 6n ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 6m ust. 1a cyt. ustawy. Powyższe stanowi istotne naruszenie wskazywanych przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W sytuacji kiedy właściciel nieruchomości składa deklarację (po zmianie danych lub korektę), z której wynika inna wysokość opłaty za gospodarowanie

odpadami komunalnymi niż z dotychczas obowiązującej deklaracji to organ wykonawczy gminy ma możliwość wdrożenia trybu tzw. czynności sprawdzających, które ustawodawca uregulował w art. 272 - 280 Ordynacji podatkowej a których jednym z celów zawartych w art. 272 pkt 3 tej ustawy jest ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

W zakresie danych wymaganych od właściciela nieruchomości, a zawartych w załączniku nr 2 Kolegium wskazuje, że przy metodzie obliczania opłaty wskazanej w art. 6j ust. 1 pkt 1 cyt. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gdzie podstawą jest liczba mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość - właściciel ma obowiązek przy składaniu deklaracji wskazania ile faktycznie osób zamieszkuje nieruchomość wskazaną w deklaracji. Jeżeli organ przyjmujący deklarację poweźmie wątpliwości co do prawdziwości tych danych może je zweryfikować poprzez tryb czynności sprawdzających z art. 272 Ordynacji podatkowej poprzez ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Treść załącznika nr 2, w którym organ wymaga podania takich danych osób zameldowanych na nieruchomości jak ich numery PESEL czy faktyczne adresy zamieszkania - nie stanowi danych służących do prawidłowego wypełnienia deklaracji czy informacji niezbędnych do wystawienia tytułu wykonawczego (wystawianego na właściciela nieruchomości jako podmiot składający deklarację), jak również nie potwierdza danych zawartych w samej deklaracji. Powyższe stanowi w ocenie Kolegium Izby wykroczenie poza ramy kompetencji przyznanych radzie gminy mocą art. 6n ust. 2 w zw. z art. 6m ust. 1a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Żądanie od składającego deklarację oświadczenia o osobach zamieszkujących poza miejscem zameldowania ze wskazaniem ich danych osobowych oraz adresu rzeczywistego zamieszkania uznać należy za niedopuszczalne w świetle obowiązujących przepisów cyt. ustawy. Bezpodstawnym jest zobowiązanie do potwierdzenia okoliczności związanych z faktycznym nieprzebywaniem na terenie nieruchomości niektórych osób, gdyż nie znajduje to uzasadnienia w dyspozycji art. 6n ust. 2 przedmiotowej ustawy.

Kolegium wskazuje również, że zgodnie z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy samorządu terytorialnego, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Oznacza to, że organ wykonujący kompetencję zawartą w upoważnieniu ustawowym jest obowiązany działać w granicach tego upoważnienia, w tym nie może żądać od podmiotu składającego deklarację realizacji obowiązków, na konieczność wykonania których nie wskazują przepisy powszechnie obowiązujące rangi ustawowej jak też żądać wskazywania niewymaganych przez te przepisy danych.

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Szczecinie

Bogusław Staszewski